

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพสังคมไทยปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปมาก เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้โรงเรียนประถมศึกษาต้องเพิ่มภาระมากขึ้น โดยโรงเรียนมีหน้าที่สอนหนังสืออย่างเดียวเท่านั้น แต่ต้องทำหน้าที่ให้การศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้เจริญทุกด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านความรู้ ด้านความสามารถ ด้านความคิดสติปัญญาและคุณธรรม เพื่อให้นักเรียนดำรงชีวิตได้ด้วยความปกติสุขรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งปัจจุบันและอนาคต ประสิทธิภาพและสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน เป็นต้นว่า ครู และกลุ่มเพื่อเมื่อมีโอกาสช่วยส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน ฉะนั้นโรงเรียนจึงควรจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียน จัดสถานที่บรรยากาศของห้องเรียนให้น่าอยู่ เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นตามสมควร ศิริรักษ์ พวงพรพิทักษ์ (2527 : 77) เสนอแนะว่า ในกระบวนการเรียนการสอนนั้น ครูควรจะมีส่วนในการเสริมสร้างหรือแก้ปัญหาทางสุขภาพจิตของนักเรียนด้วย

วัชร ทรัพย์มี (2522 : 10) กล่าวว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนมีผลต่อการเรียนรู้ ไม่ใช่เพราะสติปัญญาเท่านั้น หัตถ์คติ ความรู้สึก อารมณ์ และสภาพร่างกายมีผลต่อความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน ถ้าเราไม่สนใจองค์ประกอบเหล่านี้ การฝึกสติปัญญาจะไม่มีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ โรงเรียนต้องให้ความสนใจนักเรียนทุกด้าน ต้องให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาและความขัดแย้งในใจต่าง ๆ ตลอดจนช่วยแก้ไขทัศนคติที่ไม่ดี และสภาพอื่น ๆ ที่ขัดขวางการเรียนรู้ นอกจากนี้ วันเพ็ญ บุญประกอบ (2526 : 32) ได้แสดงความคิดเห็นว่า แม้ว่านักเรียนจะได้เรียนรู้วิชาต่าง ๆ จนเกิดมีความรู้เพิ่มขึ้นมากมายตามลำดับชั้นในโรงเรียน จนกว่าการไปโรงเรียนนั้นไปเพื่อเรียนหนังสือได้วิชาความรู้ และสอบผ่านชั้นนั้นได้จนจบ แต่ที่จริงชีวิตในระหว่างเรียน นักเรียนไม่ได้ความรู้ตามเนื้อหาวิชาอย่างเต็มที่ แต่สิ่งที่นักเรียนได้รับอย่างมากมายในโรงเรียนตลอดมา นั่นคือ การพัฒนาเติบโตทาง

ความขงสัมพันธ์ การสังคม การมีเพื่อน การเรียนรู้ประสบการณ์ชีวิต การแก้ปัญหาต่าง ๆ
 าลา สิ่งเหล่านี้มักไม่ได้คำนึงถึงกันอย่างเปิดเผย เพราะเป็นสิ่งที่ไม่ได้ปรากฏออกมาชัดเจน
 เป็นตัวอย่างให้นักเรียนอ่านและท่องจำได้ แต่เป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน
 ทุกวันนี้นักเรียนได้มีการกระทำ อารมณ์ ความนึกคิดสอดแทรกในพฤติกรรมตลอดเวลา ชีวิตและ
 ประสบการณ์ในโรงเรียนเป็นกำไรชีวิต และจะหาไม่ได้ถึในชีวิตของคนเราเมื่อเติบโตขึ้นเป็น
 ผู้ใหญ่

ประหยัค ทองมาก (2526 : 8) กล่าวว่า ครูเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ
 จิตใจ และความประพฤติของนักเรียน ครูจึงเป็นผู้ที่อบรมกล่อมเกลานิสัยใจคอ และความ
 ประพฤติของนักเรียน แก่นสำคัญของการเสริมสร้างพัฒนาการให้แก่ักเรียนในโรงเรียนให้
 นักเรียนมีความสุขและเรียนหนังสือได้ดี อยู่ที่วิถีทางของครูที่จะปฏิบัติตนต่อนักเรียน ช่วยเหลือ
 นักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมในชั้นการเรียน การแสดง ความรักความอบอุ่นต่อนักเรียน การ
 ช่วยเหลือให้ปรับตัวได้ดี และการเสริมสร้างความสมบูรณ์ในจิตใจให้แก่ักเรียนแต่ละคน
 Carl Rogers (อ้างจาก John A. Zahorik 1974 : 455) เสนอแนะว่า ในการ
 สอนนั้นครูควรสัมวัตั้ประสงค์เนื้อหาวิชาของหลักสูตร เทคนิคการสร้างแรงจูงใจ การจดโน้ต
 และการท่องจำ แต่ครูควรถามความสนใจของนักเรียน เขาชอบที่จะเรียนอะไร นักเรียนมี
 ปัญหาอะไรที่ต้องแกั้ไข หลังจากนั้นช่วยให้นักเรียนค้นพบแหล่งวิชา ให้นักเรียนค้นคว้า
 ในเรื่องที่น่าสนใจ และยังกล่าวต่อไปอีกว่า ครูจะต้องสร้างสัมพั้ตภาพที่ดีกับนักเรียน
 จะต้องยอมรับ ให้ความเชื่อถือ ไว้วางใจ และเข้าใจนักเรียนทุกคน วิธีการหรือเทคนิค
 การสอนที่สืบมาจากครูแต่ละคนและครูทุกคนจะต้องเป็นครูที่ดีในทุก ๆ สถานการณ์

ถวัลย์ มาศจรัส (2527 : 6-10) และ สุภา มาลากุล ณ อยุธยา (2528 : 7)
 มีความเห็นสอดคล้องกันว่า องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความล้มเหลวทางการเรียนของนักเรียน
 ที่สำคัญประการหนึ่งคือ นักเรียนมีปัญหาค้นหาทางค้นหาอารมณ์และสังคม ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจาก
 ครอบครัว นักเรียนมีร่างกายค้อย พิกการ ค้อยทางวัตถุ มีนิสัยทางอารมณ์บกพร่องมากจน
 เช่น เจ้าอารมณ์ โกรธง่าย รุนแรง เป็นเด็กคิดแม่ ไม่รับผิดชอบ ไม่อยากโต รักสบาย มักง่าย
 หวาดกลัว ทั้ง ๆ มีเขาวัดก็เรียนไม่ได้ดี เด็กเริ่มเสียคุณทางจิตก้วยเหตุใด ๆ ก็ตามจะ
 เรียนไม่ได้ดี สุจริค สุวรรณชีพ (2528 : 15) กล่าวถึง ลักษณะของบุคคลที่มีสุขภาพจิตก็
 มีดังนี้ คือ

1. มีความสามารถที่จะผูกพันกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น และวางตัวในสังคมได้อย่างเหมาะสม
2. สามารถปรับตัวให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ หรือทำคนใหม่มีคุณค่าได้ ในสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไปจากเดิม
3. เมื่อมีอุปสรรคมาขัดขวางความสามารถขอแปรนหาทางออกที่ราบรื่น ถูกต้องกับทำนองคลองธรรมได้ และสามารถปรับจิตใจให้พอใจในผลที่จะได้รับนั้น ๆ ง่าย

สุมาลี กังคณานุรักษ์ (2528 : 62-66) ได้เขียนบทความ ทำไมนักเรียนไทยถึงฆ่าตัวตาย พบว่า ระบบครอบครัวเป็นปัจจัยตรงต่อการฆ่าตัวตายของนักเรียน ระบบครอบครัวที่แตกร้าง หย่าร้างกัน หรือสภาพครอบครัวที่ไม่ค่อยหย่าร้างแต่เต็มไปด้วยการทะเลาะเบาะแว้งจนหาความสุขกันไม่ได้ สาเหตุเหล่านี้มาลงที่จิตใจของลูก ๆ ภายในครอบครัว กระทั่งสิ่งที่เขาจะหนีอยู่ได้ การฆ่าตัวตายจึงเกิดขึ้นและเกิดขึ้นอย่างมีแนวโน้มสูงขึ้นตามความล้มเหลวของระบบครอบครัว นอกจากระบบครอบครัวจะเป็นเหตุให้นักเรียนฆ่าตัวตายแล้ว ระบบโรงเรียนก็เริ่มเป็นสาเหตุที่ประการหนึ่งที่มีส่วนเสริมให้การฆ่าตัวตายของนักเรียนมากขึ้น ทั้งนี้เพราะระบบการเรียนการสอนของไทยยังให้ความสำคัญต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนมากกว่าที่จะให้ความสนใจเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกของนักเรียน การเคี่ยวเข็ญบังคับตลอดจนระเบียบวินัยที่เข้มงวดเพื่อเร่งรัดและมีบีบบังคับนักเรียนอย่างหนัก แข่งขันสอบไล่กันไปให้ไต่เพื่อโอกาสในการเรียนชั้นต่อไป วิถีทางของระบบการเรียนการสอนเช่นนี้ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ตกอยู่ในห่วงแห่งความกลัว คือกลัวถูกลงโทษ กลัวแพ้ กลัวถูกตำหนิ ฯลฯ นักเรียนที่ได้รับความทุกข์ใจมาจากระบบครอบครัวขาดความเข้าใจอารมณ์ความรู้สึก เมื่อมาพบกับสภาพการณ์ของโรงเรียนที่เร่งเร้าและสนใจเพียงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่านั้น จะทำให้นักเรียนอยากฆ่าตัวตายมากขึ้น การฆ่าตัวตายของเด็กนักเรียนเป็นวิกฤตการณ์ในสังคมที่รุนแรงที่สุด เป็นภาระเร่งด่วนที่จะต้องป้องกัน สถาบันโรงเรียนจะต้องกลับมาให้ความสนใจเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกของนักเรียนอย่างจริงจัง และต้องเริ่มทำกันอย่างรีบด่วน ทั้งนี้เพราะปัจจุบันยังมีนักเรียนจำนวนมากมายที่ครอบครัวแตกแยก ถูกทารุณเหยียดหยามอย่างรุนแรง ซึมเศร้า สุขภาพจิตเสื่อมโรงเรียนจึงเป็นสถานที่รองรับนักเรียนเหล่านี้คือจากบ้านซึ่งครูในโรงเรียนควรจะมีบทบาทเป็นกัลยาณมิตร เป็นที่พึ่งทางใจให้นักเรียน คอยปลอบใจให้กำลังใจชี้แนะแนวทางให้ปฏิบัติ เหล่านี้จะช่วยประสานจิตใจและสร้างสรรค์อารมณ์ความอบอุ่นให้นักเรียน นักเรียนจะมีความ

เชื่อมั่นและรักในคุณค่าชีวิต เป็นนักเรียนที่มีคุณภาพออกไปในอนาคต

โรงเรียนจะต้องให้ความช่วยเหลือในด้านคุณภาพจิตใจของนักเรียน ช่วยอบรม
 กล่อมเกลานิสัยที่ดี ให้อุทิศกับการแก้ปัญหา รู้จักใช้เหตุผล รู้จักปรับตัว รู้จักอดทนและรู้จัก
 เคารพกับความยากลำบาก น้อมสรีร และ วรสุภา บุญใจโรจน์ (2526 : บทคัดย่อ)
 วิจัยเรื่องภาระหน้าที่ของโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูและผู้บริหารโรงเรียนในเขต
 ชุมชนเมืองและเขตชนบท ผลการวิจัยปรากฏว่า ภาระหน้าที่ของโรงเรียนประถมศึกษา
 ด้านชีวิตที่สงบสุข ครูให้ความสำคัญในการชี้แนะให้อุทิศแบ่งเวลาและใช้เวลาว่างให้เป็น
 ประโยชน์ ส่วนผู้บริหารให้ความสำคัญในการฝึกให้สามารถแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลด้วยสันติวิธี
 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2525 : 83) รายงานผลการศึกษาค้นคว้า
 และวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางพัฒนาการศึกษาตามโครงการการศึกษาเพื่อ
 พัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา พ.ศ. 2525 - 2534 ปรากฏว่า ปัญหาของการประถมศึกษา
 ประการหนึ่งคือปัญหาคุณภาพของนักเรียนที่ยังคงอยู่ในตัวคุณสมบัติที่จำเป็นในการดำรงชีวิต
 ความเป็นพลเมืองดี ความสามารถในการทำมาหากิน การรู้จักคิดและแก้ปัญหาของตนเอง
 กรอบครัว และสังคม และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2525 : 110)
 เสนอนโยบายการพัฒนาการประถมศึกษาประการหนึ่งคือ การปรับปรุงการจัดบริการใน
 โรงเรียนประถมศึกษา เช่น บริการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา การจัดบริการแนะแนว
 ในโรงเรียนประถมศึกษาในปัจจุบันนี้มีความสำคัญมาก ควรได้รับการสนับสนุนจากทาง
 โรงเรียน ปรึกษาของการแนะแนวช่วยให้นักเรียนคิดเป็น รู้จักแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 สุจริต เพียรชอบ (2525 : 169) กล่าวว่า เพื่อให้เยาวชนมีความมั่นคงไมหวั่นไหวง่าย
 มีสติรู้จักยังคิด มีอารมณ์ร่าเริงแจ่มใสเบิกบาน รู้จักอดกลั้นและเก็บความรู้สึกได้ดี โรงเรียน
 ควรดำเนินการคือ จัดบริการแนะแนวทั้งแนะแนวการศึกษา แนะแนวอาชีพ แนะแนวค่าน
 การปรับตัว เพื่อผู้เรียนจะได้มีโอกาสปรึกษาหารือและขอคำแนะนำต่าง ๆ จะใ้รู้สึกมั่นคง
 และปลอดภัยยิ่งขึ้น

แนวคิดในการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา คือ บริการแนะแนวจะต้อง
 จัดเพื่อให้นักเรียนทุกคน มีใช้สำหรับนักเรียนที่มีปัญหาเท่านั้น ทั้งนี้โดยยึดหลักความแตกต่าง
 ระหว่างบุคคล การแนะแนวจะต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสพัฒนาทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย

สติปัญญา อารมณ์และสังคม สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2526 : 69) วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษาประถมศึกษา ปรากฏว่า นักเรียนจะมีพัฒนาการทางค่านิยมสัมพันธภาพจากการเข้าโรงเรียน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้มาก คาร์กิ้น ศิริวิริยะกุล (2525 : บทคัดย่อ) วิจัยเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในทรณะของครูประจำชั้นและผู้ปกครองในกรุงเทพมหานคร ปรากฏว่า คุณลักษณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ครูประจำชั้นและผู้ปกครองเห็นว่าสำคัญ คือ นักเรียนมีความรับผิดชอบ กล้าซักถาม สามารถนำความรู้ที่เรียนมาใช้ในชีวิตประจำวัน รู้จักใช้บริการแนะนำของโรงเรียน มีสุขภาพจิตสมบูรณ์ รู้จักควบคุมสติอารมณ์ มีความประพฤติเรียบร้อย ศึกษามารยาทงดงามและวาจาสุภาพอ่อนโยน มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออกกล้าเผชิญปัญหาและมีความสามารถในการแก้ปัญหา แสดงให้เห็นว่าครูประจำชั้นและผู้ปกครองเล็งเห็นความสำคัญของบริการแนะนำของโรงเรียน

หน่วยศึกษานิเทศก์ กระทรวงศึกษาธิการ (2514 : 7) กล่าวว่า การแนะนำในโรงเรียนประถมศึกษาจะต้องจัดควบคู่ไปกับโครงการจัดการศึกษาที่ดีของโรงเรียน การแนะนำจะต้องสอดคล้องอยู่ในกระบวนการเรียนการสอน การแนะนำต้องสัมพันธ์ใกล้ชิดกับการเรียนรู้ทางวิชาการ และเป็นพื้นฐานของหลักสูตร การแนะนำจะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาให้ได้ผลดียิ่งขึ้น การจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยสอดคล้องกับการแนะนำเข้ามาช่วยนั้นทำได้โดยการจัดบรรยายภาคในโรงเรียนให้มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกันภายในห้องเรียนระหว่างครูกับนักเรียน จัดกิจกรรมในห้องเรียนให้เป็นไปเพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพของนักเรียน ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ บริการแนะนำมี 3 ประเภท คือ

1. การแนะนำการศึกษา เพื่อช่วยนักเรียนในการวางแผนการศึกษาที่เหมาะสม และเพิ่มพูนประสิทธิภาพทางการเรียนให้ดีขึ้น
2. การแนะนำอาชีพ เพื่อช่วยนักเรียนเกี่ยวกับการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับสติปัญญาความสามารถและความต้องการของตนเองและสังคม
3. การแนะนำส่วนตัวและสังคม เพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องเหมาะสม เป็นที่ยอมรับของสังคม และถูกต้องตามวัฒนธรรมไทย

ปัจจุบันนี้การจ้กบริการแนะนำในโรงเรียนประถมศึกษายังไม่แพร่หลาย และโรงเรียนที่จ้กบริการแนะนำมักประสบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เช่น ปัญหาเกี่ยวกับการบริหาร เกี่ยวกับ

ครู นักเรียน ผู้ปกครอง อาคารสถานที่และอุปกรณ์ งบประมาณ และทรัพยากรในชุมชน ที่จะเสริมบริการแนะแนว บริการแนะแนวในโรงเรียนจะจัดได้กว้างและมีประสิทธิภาพเพียงใด ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. ผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญของการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน
2. คณะครู อาจารย์ ต้องร่วมมือกันในการจัดบริการ
3. งานแนะแนวต้องจัดอย่างมีระบบ

บริการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร ยังจัดไม่ได้ครอบคลุมทุกประเภทของการแนะแนว บริการแนะแนวที่จัดส่วนมาก คือการปฐมนิเทศ นักเรียนใหม่ การจัดแนะแนวการศึกษาให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และการให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่เรียนดีแต่ยากจน ปัญหาและอุปสรรคในการจัดบริการแนะแนว คือ ขาดบุคลากรในการแนะแนว นักเรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อบริการแนะแนว ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนในการช่วยเหลือนักเรียน โครงการแนะแนวเข้าช้อนกับโครงการอื่นในโรงเรียน จากรายงานผลการวิจัยโครงการวิจัยและวางแผนเพื่อพัฒนาการศึกษาจังหวัดชุมพร (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526 : 64 - 73) ปรากฏว่า การจัดการศึกษาของจังหวัดชุมพรมีปัญหาค่าสำคัญที่ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไข แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ปัญหาค่านทรัพยากรทางการศึกษา
 - ก. การขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษา การให้บริการต่าง ๆ ในโรงเรียนไม่ทั่วถึง โดยเฉพาะบริการอาหารกลางวัน
 - ข. ความไม่เสมอภาคทางด้านการกระจายทรัพยากรทางการศึกษา การกระจายอัตราครูต่อจำนวนนักเรียนของโรงเรียนในหัวเมืองกับโรงเรียนในเขตชนบทห่างไกลไม่เท่าเทียมกัน
2. ปัญหาโอกาสทางการศึกษา นักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนขนาดเล็ก ขาดโอกาสที่จะเข้าเรียนต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เนื่องจากการคมนาคมไม่สะดวก ผู้ปกครองต้องการใช้แรงงานนักเรียน ขาดการแนะนำให้ทราบถึงประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาเล่าเรียนเพิ่มขึ้น
3. ปัญหาค่านคุณภาพทางการศึกษา ความสามารถพื้นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 วิชาคณิตศาสตร์ และภาษาไทยโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

4. บัญหาคำนวณโรงเรียนขนาดเล็กกับบริการทางการศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนมากคุณภาพทางการศึกษาต่ำกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ประชาชน นิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร เล็งเห็นความสำคัญของการจัดบริการแนะแนว ในโรงเรียนประถมศึกษา และความต้อการที่จะปรับปรุงงานแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา และมีความต้อการที่จะปรับปรุงงานแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยหวังว่าผลงาน วิจัยนี้จะมีประโยชน์แก่ทางจังหวัดชุมพรสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเสนอรูปแบบการจัดบริการแนะแนวที่เหมาะสมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้จะครอบคลุมเฉพาะการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร เท่านั้น

ข้อกทกลงเบื้องต้น

รูปแบบการจัดบริการแนะแนวที่จะนำเสนอจะสร้างขึ้นจากการศึกษาหาข้อมูลจากเอกสาร การสังเกต การสัมภาษณ์ และนำไปสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรแล้ว ฉะนั้นจึงเป็นรูปแบบการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ได้

คำจำกัดความ

ผู้บริพัาร	หมายถึง	ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัด หรือหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และกิ่งอำเภอ หรือผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและ กิ่งอำเภอ หรือศึกษานิเทศก์จังหวัด/อำเภอและกิ่งอำเภอ
------------	---------	--

ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ ในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดชุมพร ที่เป็นตัวอย่าง
ประชากร

ครูประจำชั้น หมายถึง ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 ที่ทำหน้าที่สอนประจำ
อยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา
จังหวัดชุมพร ที่เป็นตัวอย่างประชากร

ผู้ปกครอง
นักเรียน หมายถึง นिका มารคา หรือญาติผู้ใหญ่ที่เป็นหญิงหรือชายก็ได้ ซึ่งมีความ
สัมพันธ์กับนักเรียนในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบเลี้ยงดูนักเรียน

รูปแบบการจัด
บริการแนะแนว หมายถึง แนวทางการจัดบริการแนะแนวในสถานต่าง ๆ ได้แก่
การแนะแนวการศึกษา การแนะแนวอาชีพ การแนะแนว
ส่วนตัวและสังคม

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ตัวอย่างประชากร แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

1.1 ผู้บริหารการศึกษาในหน่วยบริหารการศึกษาจังหวัด/อำเภอและกิ่งอำเภอ
ซึ่งประกอบด้วยผู้อำนวยการการศึกษาจังหวัด หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการการศึกษา
จังหวัด หรือหัวหน้าการศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ หรือผู้ช่วยหัวหน้าการศึกษา
อำเภอและกิ่งอำเภอ หรือศึกษานิเทศก์จังหวัด/อำเภอและกิ่งอำเภอ ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างมาร้อย
ละ 25 ของจำนวนทั้งหมด ได้ผู้บริหารการศึกษาในหน่วยบริหารการศึกษาจังหวัดและอำเภอ
ที่เป็นตัวอย่างประชากรจำนวน 9 คน ซึ่งผู้วิจัยเลือกตัวอย่างประชากรกระจายความเหมาะสม
คือให้มีผู้อำนวยการการศึกษาจังหวัดชุมพร 1 คน หัวหน้าการศึกษาอำเภอ
3 อำเภอ ศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ 5 คน

1.2 ครูใหญ่/อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการ เป็นครูใหญ่ของโรงเรียนที่ได้
รับเลือกเป็นตัวอย่างประชากรโรงเรียนละ 1 คน จากโรงเรียนขนาดใหญ่สุด โรงเรียน
ขนาดใหญ๋ โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดเล็กที่สุด
ซึ่งผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างมาร้อยละ 25 ของโรงเรียนทั้งหมด ได้ครูใหญ่/อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการ
ที่เป็นตัวอย่างประชากรจำนวน 87 คน

1.3 ครูประจำชั้น ผู้วิจัยเลือกจากครูประจำชั้นในโรงเรียนที่ได้รับเลือก เป็นตัวอย่างประชากรในข้อ 1.2 จำนวนครูประจำชั้นที่เป็นตัวอย่างประชากรแบ่งตามขนาด ของโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดใหญ่สุดและขนาดใหญ่ : ขนาดกลาง : ขนาดเล็กและ ขนาดเล็กสุด ตามสัดส่วน 3 : 2 : 1 ได้ครูประจำชั้นที่เป็นตัวอย่างประชากรจำนวน 109 คน

1.4 ผู้ปกครองนักเรียน พิจารณาจากผู้ปกครองที่ให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน ด้วยดี มีความสามารถอ่านออกเขียนได้ จำนวนผู้ปกครองนักเรียนแบ่งตามขนาดของโรงเรียน คือ โรงเรียนขนาดใหญ่สุดและขนาดใหญ่ : ขนาดกลาง : ขนาดเล็กและเล็กสุด ตามสัดส่วน 6 : 4 : 2 ได้ผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรจำนวน 218 คน

2. การสร้างเครื่องมือการวิจัย

2.1 การสร้างรูปแบบการจักษุบริการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัย สร้างรูปแบบการจักษุบริการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษาจากการรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสร้างแบบสอบถาม ผู้ปกครองนักเรียน ครูประจำชั้น ครูใหญ่ ผู้เชี่ยวชาญและบุคลากรทั่วไป แล้วนำมาสร้างรูปแบบการจักษุบริการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม โดยนำองค์ประกอบและหัวข้อประเด็นสำคัญจากรูปแบบการจักษุบริการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบและแก้ไข แล้วนำไปตามตัวอย่างประชากร เมื่อได้ ข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์หาความเหมาะสม สมบูรณ์รูปแบบแล้วปรับปรุงแก้ไขใหม่ร่วมกับอาจารย์ ที่ปรึกษา และเสนอรูปแบบฉบับสมบูรณ์ในท้ายบทที่ 5

2.2 การสร้างแบบสอบถาม ได้จัดทำเป็น 2 ฉบับ คือ

ฉบับ ก สำหรับผู้บริหารและครูประจำชั้น

ฉบับ ข สำหรับผู้ปกครองนักเรียน

แบบสอบถามแต่ละฉบับมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ เป็นคำถามชนิดเลือกตอบและเติมคำ

ฉบับ ก ตาม 6 ข้อ ในเรื่อง สถานภาพในการทำงาน เพศ อายุ สภาพการจักษุบริการแนะแนวในโรงเรียน หน้าที่ที่เคยได้รับมอบหมายเกี่ยวกับการจักษุบริการแนะแนวในโรงเรียน

การไปศึกษาอบรมหรือดูงานเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน

ฉบับ ข ตาม 6 ข้อ ในเรื่อง อาชีพ ความสัมพันธ์กับนักเรียน เพศ อายุมุมมองทางการศึกษา ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มีให้เลือก 3 ระดับ และให้เขียนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอิสระ แบบสอบถามในส่วนที่ 2 นี้ ทั้ง 2 ฉบับ มีข้อความไม่เหมือนกัน ฉบับ ก ตาม 125 ข้อ ฉบับ ข ตาม 30 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร ให้ช่วยออกหนังสือไปยังหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ เพื่อออกหนังสือไปยังโรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นตัวอย่างประชากร ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยเดินทางไปแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบมาแจกแจงความถี่ แล้วหาค่าร้อยละ และเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

4.2 นำแบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นความคิดเห็นของตัวอย่างประชากรที่มีต่อรูปแบบการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษามาวิเคราะห์โดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามตอนที่ 2 นี้ มาจัดเป็นหมวดหมู่และนำเสนอในรูปแบบของความเรียง

4.3 ปรับปรุงและนำเสนอรูปแบบการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษาจากข้อมูล 4.2 เสนอในท้ายบทที่ 5

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารและครูในโรงเรียนประถมศึกษาตลอดจนผู้สนใจอื่น ๆ ที่ได้อ่านรายงานการวิจัยนี้จะเข้าใจสภาพและแนวปฏิบัติของการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษาที่ยั่งยืน
2. เป็นแนวทางสำหรับการจัดตั้งและปรับปรุงงานแนะแนวในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพรและที่อื่น ๆ ได้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย